

תיקון היחיד וחברה מתוקנת במסכת אבות

משימה 1: מסכת אבות כיצירה ללימוד עולמי

ידע קודם

1. רקע על מסכת אבות, מקומה בארון הספרים היהודי (משנה, מסכת נזיקין), ייחודה במשנה, מחבריה, מקומה בתרבות ישראל לאורך הדורות
2. המשניות המפורטות בתכנית הלימודים
3. הערכים במשניות: תרומתם לתיקון היחיד ולתיקון החברה ותקפותם בזמננו

יעדי המשימה

1. התלמידים יזהו ערכים אישיים וחברתיים במשנה נבחרת ויסבירו את בחירתם.
2. התלמידים יסבירו פרשנות מסורתית למשנה הנבחרת וביעו את עמדתם.
3. התלמידים יביעו עמדה על הערכים במשנה כמקדמים תהליכים של תיקון אישי ו/או חברתי.

התנאים לביצוע המשימה

1. עבודה בחברותא בכיתה
2. מטלת בית שתבצע בזוגות
3. היקף הזמן שיוקצה לביצוע המשימה ייקבע על ידי המורה (בין שבוע לשבועיים)

התוצר המצופה

- מצגת

החומרים שיחולקו לתלמידים לשם ביצוע המשימה

- משימה 1: מסכת אבות כיצירה ללימוד עולמי
מחוון למשימה
דף עזר: שקופיות הכרחיות במצגת
נספח 1: מקורות ביבליוגרפיים וקישורים לאתרים בנושא מסכת אבות
נספח 2: טיפים לבניית מצגת

המשימה

מסכת אבות כיצירה ללימוד עולמי

מטרת המשימה:

הצגת משנה שלדעתכם משקפת את שאיפת עם ישראל לחברה מתוקנת, ושכנוע שהיא מתאימה ללימוד בכל העולם

ארגון החינוך, המדע והתרבות הבין-לאומי מזמין את ילדי כל אומות העולם להשתתף במיזם חדש, שבו יבחרו יצירות תרבות ממקומות שונים בעולם שייכללו בתכנית לימודים כלל-עולמית. מטרת התכנית לחנך את ילדי העולם ליצירת חברה מתוקנת במדינותיהם.

נציגי הארגון בארץ החליטו לפנות אליכם, תלמידי כיתות ח הלומדים את מסכת אבות, ולבקש מכם להציג משנה אחת ממסכת אבות המייצגת, לדעתכם, את שאיפת עם ישראל לחברה מתוקנת.

הכינו מצגת שתציג את תוכנה של המשנה שבחרתם ואת הערכים האישיים והחברתיים שבהם היא עוסקת. הסבירו במצגת פרשנות מסורתית אחת למשנה זו והציגו עמדה מנומקת בנוגע לפרשנות זו. הציגו פרשנות אישית שלכם למשנה שבחרתם, והסבירו מדוע משנה זו מייצגת את שאיפת עם ישראל לחברה מתוקנת.

באמצעות המצגת נסו לשכנע שכדאי לכלול את המשנה שבחרתם בתכנית הלימודים הכלל-עולמית.

עבדו בחברותא.

שלבי העבודה

- בחרו משנה אחת המייצגת, לדעתכם, את שאיפתם של חכמי ישראל ואת שאיפתכם האישית לחברה מתוקנת, שמתאים ללמד אותה בכל העולם. ציינו את מראה המקום של המשנה הנבחרת.
- זהו את הערכים האישיים ואת הערכים החברתיים שבהם עוסקת המשנה שבחרתם.
- מצאו פרשנות מסורתית למשנה שבחרתם, הסבירו אותה והביעו את עמדתכם: האם אתם מסכימים או לא מסכימים לפרשנות זו. למציאת הפרשנות אתם יכולים להיעזר בספר הלימוד שלכם ובמקורות המפורטים בנספח 1. ציינו את מראה המקום של הפרשנות הנבחרת (שם הפרשן, שם הספר שבו מופיעה הפרשנות, עמ').
- הציגו פרשנות אישית למשנה שבחרתם, והביאו דוגמה רלוונטית אחת לפחות ממציאות חייכם.
- הסבירו את בחירתכם במשנה זו: ציינו באילו ערכים היא עוסקת ומדוע, לדעתכם, מתאים ללמד אותה בכל העולם.
- תנו כותרת למשנה שבחרתם. הכותרת צריכה לשקף את המסר המועבר במשנה זו בשפה עכשווית.
- בנו מצגת הכוללת 10 שקופיות לפחות.

התוצר שתגישו למורה:

מצגת הכוללת 10 שקופיות

עבודה פורייה ומהנה!

מחווין

בתחילת הדרך 2-1	קרוב להשגת היעד 4-3	השגת היעד 6-5	רמות ביצוע קריטריונים
המצגת כוללת 4-1 שקופיות.	המצגת כוללת 7-5 שקופיות.	המצגת כוללת 10-8 שקופיות.	מרכיבי המצגת
התלמידים בחרו משנה וזיהו ערך אחד אישי וערך אחד חברתי שבהם היא עוסקת.	התלמידים בחרו משנה וזיהו יותר ממחצית מהערכים האישיים והחברתיים שבהם היא עוסקת.	התלמידים בחרו משנה וזיהו את כל הערכים האישיים והחברתיים שבהם היא עוסקת.	המשנה הנבחרת
התלמידים ציטטו פרשנות אחת למשנה בליווי הסבר שאינו רלוונטי לפרשנות. התלמידים הציגו פרשנות משלהם למשנה, אך לא שילבו דוגמה ממציאות חייהם. הפרשנות האישית אינה הגיונית ואינה מתקבלת על הדעת.	התלמידים ציטטו פרשנות אחת למשנה בליווי הסבר לא ברור או לא מדויק. התלמידים הציגו פרשנות משלהם למשנה, אך לא שילבו דוגמה ממציאות חייהם. הפרשנות האישית הגיונית ומתקבלת על הדעת.	התלמידים ציטטו פרשנות אחת למשנה בליווי הסבר נכון ומדויק. התלמידים הציגו פרשנות משלהם למשנה ושילבו דוגמה ממציאות חייהם. הפרשנות האישית הגיונית ומתקבלת על הדעת.	פרשנות והסבר
בהסבר התייחסו התלמידים רק לערך אחד שבו עוסקת המשנה ולא התייחסו לחשיבותו בחברה מתוקנת.	בהסבר התייחסו התלמידים לערכים שבהם עוסקת המשנה, אך לא התייחסו לחשיבותם בחברה מתוקנת.	בהסבר התייחסו התלמידים לערכים שבהם עוסקת המשנה ולחשיבותם בחברה מתוקנת.	הסבר לבחירה
המצגת משכנעת במידה מועטה. רק מרכיב אחד במצגת משכנע: הערכים או אחת הפרשנויות או אופן הצגת הדברים.	המצגת משכנעת באופן חלקי. הערכים והפרשנויות המפורטים משכנעים לבחור במשנה כטקסט ללימוד עולמי. אופן הצגת הדברים אינו משכנע.	המצגת משכנעת מאוד. הערכים, הפרשנויות ואופן הצגת הדברים משכנעים לבחור במשנה כטקסט ללימוד עולמי.	מידת השכנוע של המצגת

דף עזר

שקופיות הכרחיות במצגת

אפשר להוסיף לשקופיות אלה עוד שקופיות שלדעתכם יתרמו ללימוד מסכת אבות בעולם.

נספח 1

מקורות ביבליוגרפיים וקישורים לאתרים בנושא מסכת אבות

1. ספרי הלימוד שלכם בנושא מסכת אבות
2. האנציקלופדיה היהודית "דעת" (הסבר ופירושים בקישורים שונים):
<http://www.daat.ac.il/encyclopedia/value.asp?id1=2604>
3. קובץ ובו טקסט מנוקד של מסכת אבות:
http://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=11&ved=0CCMQFjAAOAO&url=http%3A%2F%2Fwww.tora.co.il%2Fshurim%2Favot%2Fpikei_avot.doc&ei=pyAtT9nJNYix0AX10-GZCA&usg=AFQjCNGTdFZNFDoDEtkW0Hlw7mliTqwCdw&sig2=Qzo3UXSUPfS1qGlpUkRVgg
4. מסכת אבות הכוללת פירושים ותמונות מתאימות:
<http://torah.in/avot/?p=86>
5. מסכת אבות בפירוש ישראלי חדש/אביגדור שניאן:
<http://pshita-avot-i.cet.ac.il/Explorer.aspx#act=B>

נספח 2

טיפים לבניית מצגת

א. קביעת מטרות

- לפני שאתם מתחילים לבנות מצגת, שאלו את עצמכם את השאלות האלה:
- מהן המטרות המוצהרות שלי במצגת? לדוגמה, ללמד נושא מסוים, לשווק מוצר, לשכנע ללמוד נושא מסוים וכו'.
- מה אני רוצה להשיג מהצגת המצגת? לדוגמה, קיצור זמן ההוראה והמחשה טובה יותר של הנושא, הצגה קצרה ומשכנעת של הנושא שאותו אני מנסה לקדם וכו'.

ב. סגנון כתיבה

- אל תכתבו יותר משש שורות בשקופית.
- כתבו פשוט ובקצרה.
- שלבו גרפיקה מתאימה.

ג. עיצוב תוכן

- כדאי להשתמש בגופן Arial, גם בעברית וגם באנגלית.
- השתמשו בגודל גופן הולם. כדי לבדוק זאת, כתבו שורה במצגת, התרחקו מרחק של שני מטרים ממנה ובדקו אם אתם רואים את הכתוב בבירור.
- השאירו הרבה "שטח לבן" בשקופית. כלומר, אל תמלאו את השקופית במלל, בציורים, באיורים או בגרפים – השאירו בה שטחים גדולים ריקים, שלא תהיה עמוסה מדי.
- השתמשו במספור כדי לציין מידע היררכי או תהליכי.
- השתמשו בתבליטים (תווים גרפיים, כמו עיגולים או ריבועים) כדי לציין מידע שאינו היררכי או תהליכי.

ד. עיצוב גרפי

- השתמשו בצבע רקע בהיר שאינו בולט מדי (אדום, למשל, הוא צבע בולט מדי).
- השתמשו בצבע גופן כהה ובולט (אדום אינו צבע כהה, ולכן אל תשתמשו בו גם כאן).
- אל תמרכזו את הטקסט בשקופית.
- שמרו על עיצוב פשוט.
- הימנעו מאנימציה הקופצת על המסך כי אנימציה כזאת מסיחה את הדעת מכם.
- מעבר בין שקופיות: שמרו על מעבר אחיד וסולידי.
- אל תגדילו תמונות יתר על המידה, כדי שלא יתקבלו תמונות מטושטשות שיפגמו במקצועיות המצגת. היזהרו משימוש בתמונות המוגנות בזכויות יוצרים – השתמשו בתמונות ממאגרי תמונות חינמיים ברשת.